

Pusdalyvio daryba ir rašyba

1. Įrašykite praleistas raides. Suraskite pusdalyvius ir iš eilės surašykite į langelius po tekstu.

Lūksto ežeras

Ežeruos__, liaudies manymu, gyvena vadinamosios ežer__ deivės. Jos yra žuv__ valdovės ir leidžia žuvis gaudyti tik savo mylimiesiems. Kai tiktai koks nors žmogus užmeta nertą tinklą netur__damas jų malonės, tuojau jos visas žuvis suvaro į dideliausią ola, esanč__ dugne, ir uždaro.

Pasakoja taip pat žmonės, kad deivės, kai supyksta, tai visą ežerą perkel__ į kitą vietą. Jas gali permaldauti, duodamas ežerui tokį vardą, kokio jos nori, bet jei nepataikai, tai vanduo pak__la ir pereina į kitą vietą, užliedamas kaimus ir miestus. Senų senovėj__ ir Lūksto ežeras, kai dar vardo neturėjo, buvo pakil__s išeiti iš krantų, gr__sindamas Varnių miestui tvanu. Persigandę gyventojai, būriuodamiesi vidur__ rinkos, tarėsi, kaip čia praminti tą didelį ežerą: kiekvienas vis kitu vardu šaukė, tik nė vienas vis nepataikė tikrojo. Vanduo, vis labiau siau__damas, vis artyn ir artyn eidamas, visiems siaubą kėlė - niekas nežinojo, ko dabar grie__tis. Staiga pamatė tekina per miest__ bėgant jauną vokietuką. Tada visi ėmė rėkti: sk__stam, vokietėli, gelbėk mus! Vokietukas, geras būdamas ir žmoni__ gailėdamas, ant viso miesto riktelėjo: Lūksts! Lūksts! Sulig tais žodžiais ežeras uždamas atslūgo į savo guolį.

2. Išbrauk netaisyklingai parašytus žodžius.

- 1) klykdamas - klygdamas
- 2) ošdama - oždama
- 3) ūšdami - ūždami
- 4) verbdama - verpdama
- 5) plaugdama - plaukdama
- 6) trypdami - trybdami
- 7) pūzdamas - pūsdamas
- 8) megzdama - megsdama
- 9) virzdami - virsdami
- 10) trugdydamas - trukdydamas

3. Iš veiksmažodžių padaryk moteriškosios giminės pusdalyvius ir esamojo laiko moteriškosios giminės vienaskaitos vardininko linksnio neveikiamosios rūšies dalyvius.

*Pvz.: dėti - dédama (ką darydama? - Dédama sudaužiau vazą),
dedama (kas su ja daroma? Ant stalo dedama vaza nukrito.)*

vesti -
ėsti -
leisti -
rasti -
grįsti -
geisti -
duoti -
grūsti -
virtti -

4. Iš veiksmažodžių padaryk sangražinių vyriškosios ir moteriškosios giminės pusdalyvių vienaskaitą ir daugiskaitą.

rinktis - rinkdamasis, rinkdamasi, rinkdamiesi, rinkdamosi
nusiprausti -
belstis -

pasižvalgyti -

ruošti -

5. Vietoj veiksmazodžių parašyk pusdalyvius.

1. Pro šalį (gausti) važiavo sunkvežimiai. 2. Bangos (šniokšti) daužė krantą. 3. (Laukti) autobuso mergaitė skaitė knygą. 4. (Ošti) siūbavo galingi ažuolai. 5. Vaikas nubėgo pas mama graudžiai (verkti. 6. (Šokti) raganaitės garsiai kvatojo. 7. Vaikai (šaipytis)rodė į berniuką pirštais. 8. Dėdė (juoktis) papasakojo linksmą istoriją. 9. Mergina, (glaustis) prie sienos, garsiai atsiduso. 10. (Skristi) lėktuvu jis visada stengiasi negalvoti apie aukštį.

6. Iš veiksmazodžių padaryk vyriškosios giminės vienaskaitos pusdalyvius.

Pvz.: šala - šaldamas

šyla -

kanda -

bręsta -

gęsta -

tęžta -

skundžia -

grižta -

pažįsta -

kenčia -

7. Iš veiksmažodžių padaryk vyriškosios giminės pusedalyvius ir atitinkamai įrašyk juos patarlėse.

Turėti, abejoti, arti, kalbėti, mokėti, vogti, būti, kasti, gulėti, ieškoti.

1. Asilo galvą **turėdamas**, bet gražiai kalbėdamas, visiems patiksi ir dargi protingas liksi. 2. ir tvarto nepastatysi, ir kiaulės iš bulvių neišvarysi. 3.nepavargsi,nepralobsi. 4. Amatą šunų nelodysi. 5. Kitam duobę pats įkrisi. 6. svečiuose nesielk kaip savo namuose. 7. pyragų ir duonos neteksi. 8. Dieną naktį ant pečiaus turtų nesusikrausi.